

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

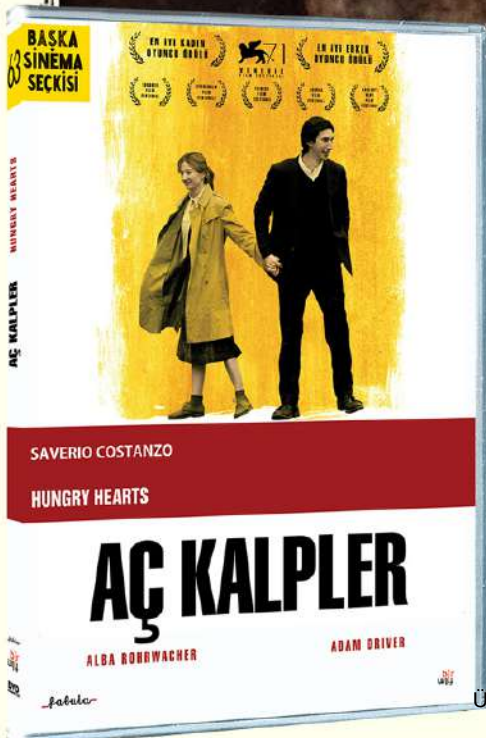
- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

CEM YILMAZ: "HOW ŞENAY HELP YOU?"

ALİ BABA VE 7 CÜCELER

"OLAĞANÜSTÜ! HITCHCOCK VE POLANSKI ÇİZGİSİNDE"
INDIEWIRE

AÇ KALPLER

HUNGRY HEARTS

Şimdi DVD'de

fabula

bir

YAPRAK DÖKER BİR YANIMIZ, BİR YANIMIZ BAHAR BAHÇE

HASAN HÜSEYİN KORKMAZGİL’İ HİÇ DUYDUNUZ MU? İSİM SİZE YABANCI GELSE BİLE, EĞER AHMET KAYA ŞARKILARINA AŞINAYSAZ HASAN HÜSEYİN KORKMAZGİL’İ AZ DA OLSA TANIYOR SAYILIRSINIZ. KAYA’NIN ÖZELLİKLE DE “ÖYLE BİR YERDEYİM Kİ” VE “AÇILARA TUTUNMAK” ADLI sevilen şarkıları onun şiirlerinden bestelenmiştir. 1927 Sivas doğumlu şair, toplumcu-gerçekçi şiirleriyle akıllarda yer etmiş, tarzıyla Nâzım Hikmet’e benzetilmişti. Yedi çocuklu bir ailenin okuyabilen tek çocuğuydu. İlkokulu babasının hademelik yaptığı okulda bitirdikten sonra Ziraat Bankası şubesinde getir götür işlerinde çalışırken bankanın müdürü ona destek olmuş, parasız yatılı okul sınavlarına girmesini sağlamıştı. Küçük Hasan Hüseyin, Sivas’a sınava girmek için ödünç aldığı bir ayakkabıyla 60 km yol yürümüşü. Kazanınca ortaokulu Niğde’de, liseyi de Adana’da okudu. Şiir yazmaya da o çağlarda başladı. Eğitim enstitüsünde okuduktan sonra da Türkçe öğretmeni oldu. Mezun olduktan sonra tayin edildiği Kahramanmaraş’ta Nâzım Hikmet şiirleri okuduğu için ihbar edildi. Solcu olduğu bilindiği için TKP davasına dahil edilerek üç yıl hapisle cezalandırıldı. Cezaevinden çıkar çıkmaz çalışmasına fırsat verilmeden, hemen askere alındı. Üniversite mezunu olmasına rağmen tam 27 ay er olarak askerlik yaptı...

Askerlikten sonra iyice yazarlık yapmaya verdi kendini. Pek çok dergi ve gazetede öykü, makale ve şiirler yazdı. Mahkemeler, geçim sıkıntısıyla inişli çıkışlı hayatı trajik bir sonla bitti. 1983 yılında evinde beyin kanaması geçirdi ve bir yıl boyunca yoğun bakımda kaldı. 1984 yılında Ankara’da hayata gözlerini yumdu...

Hasan Hüseyin Korkmazgil, fakirlik içinde geçen çocukluğunun ardından okuyabilmiş, başarmış ve öğretmen olmuş ama sırf fikirlerinden dolayı ona yaptırtmamışlar bu mesleği. Değerli bir adamı görmezden gelmiş devlet. Okuyan, yazan her değerli beyine

yaptıkları gibi.. Neyse ki çok güçlü, tutkulu bir aşkı sığdırmış yine de hayatına, bütün bu olumsuz koşullara rağmen... Bu büyük aşkı başka bir yazı konusudur. Bizim anlatmak istediğimiz, bu ülkenin, insanlarını bir an olsun diken üstünde yaşatmaktan hiç vazgeçmemiş olmasıdır. Hasan Hüseyin Korkmazgil, bu topraklarda rahat yüzü göremeyen ‘yaralı’ insanlardan sadece bir tanesi...

1 Kasım’dan sonra halkımız ‘istikrar’ demiş ya hani, işte o istikrar memleketin batısındaki bazı insanlar içinmiş bizim anladığımız! Memleketin doğusunda bazı şehirleri ‘abluka’ altına almak, terörle mücadele adı altında insanlarına eziyet etmek varmış bu istikrar paketinin içinde! Halbuki bir yandan da bu hafta Cem Yılmaz’ın yeni komedisi “Ali Baba Ve 7 Cüceler” vizyona çıkıyor, eğlenmeye gülmeye ihtiyaç duyan insanlar koşu koşu gidecekler. Diğer tarafta çocuklar “Snoopy Ve Charlie Brown: Peanuts Filmi”nde (The Peanuts Movie) civil civil gülecekler... Bu hafta sinema salonlarından kahkahalar yükselecek.. Ama doğuda bir yerlerden çığlıklar, ağlama sesleri, ağıtlar ve şehit haberleri... Bu ülke böyledir işte yıllardır, bir yanınız hep eksiktir bu ülkede...

Hasan Hüseyin Korkmazgil ünlü şiirlerinden birinde pek de güzel tarif eder aslında:

Öyle bir yerdeyim ki
Bir yanımlı çığlık çığlığa
Öyle bir yerdeyim ki
Anam gider Allah Allah
Öyle bir yerdeyim ki ne karanfil, kurbağa
Öyle bir yerdeyim ki
Bir yanımlı mavi yosun çalkalanır sularda
Dostum, dostum güzel dostum
Bu ne beter çizgidir bu
Bu ne çıldırtan denge
Yaprak döker bir yanımız
Bir yanımız bahar bahçe

GİZLİ TEŞKİLAT
(NORTH BY NORTHWEST, 1959)

YAYIN KURULU BİLGEHAN ARAS bilgehanaras76@gmail.com OKAN ARPAÇ oarpac@gmail.com BURAK GÖRAL burgoral@yahoo.com

MURAT ÖZER cinemozer@gmail.com BURÇİN S. YALÇIN burcyalc@hotmail.com **GÖRSEL YÖNETMEN** BİLGEHAN ARAS

LOGO TASARIM ERKUT TERLİKSİZ **HTML UYGULAMA** BAŞAR UĞUR **KATKIDA BULUNANLAR** ŞENAY EYDEMİR, ALİ ULVI UYANIK, SUZAN DEMİR,

ALİ ERCİVAN, TUNCA ARSLAN, JANET BARIŞ, KAN KARSAN, OLAN ÖZYURT **REKLAM İLETİŞİM** EMEL GÖRAL emel.goral@hotmail.com

6 ÇOK BİLEN ADAM

Ali Baba Ve 7 Cüceler; Hayal Ülkesi (Jauja); Snoopy Ve Charlie Brown: Peanuts Filmi (The Peanuts Movie); Kurt Baskını (The Pack); İçimde Akan Nehir.

17 KAPRI YILDIZI

Arka Pencere yazarlarının film değerlendirme yıldızları...

18 TRENDEKİ YABANCI

Tunca Arslan, usta aktör Yılmaz Köksal'ı, 1988 yapımı Yavuz Figenli filmi "Almanya Acı Gurbet"le anıyor.

20 AŞKTAN DA ÜSTÜN

Bram Stoker'ın "Dracula"sı, Murnau'nun dehasıyla buluşunca: "Nosferatu"... Murat Özer imzasıyla.

22 ESRAR PERDESİ

Janet Barış, yedinci filmine ulaşan Cem Yılmaz sinemasına dair ipuçları veriyor bu dosyada.

28 TOPAZ

"La Jetée"nin üzerinden 20 yıl geçtikten sonra Chris Marker: "Güneşsiz" (Sans Soleil)... Kaan Karsan imzasıyla.

30 AİLE OYUNU

Terminatör: Genisys (Terminator Genisys); Aşkın Dili (Gemma Boveri); Çılgın Kalabalıktan Uzak (Far From The Madding Crowd).

34 GENÇ VE MASUM

Luis Buñuel-Salvador Dalí işi bir 'delilik': "Bir Endülüs Köpeği" (Un Chien Andalou)... Murat Özer imzasıyla.

36 SAPIK

Gündemden yansıyanlar... Olkan Özyurt imzasıyla.

21. GEZİCİ FESTİVAL 2015

21st FESTIVAL ON WHEELS 2015

26 Kasım – 2 Aralık **Ankara**
November December

4 – 7 Aralık **Bursa**
December

9 – 10 Aralık **Kastamonu**
December

ALİ BABA VE 7 CÜCELER

YÖNETMEN Cem Yılmaz
OYUNCULAR Cem Yılmaz,

İrina Ivkina, Çetin Altay,
Zafer Algöz, Yosi Mizrahi,
Beyti Engin, Yavor Baharov

YAPIM 2015 Türkiye

SÜRE 114 dk.

DAĞITIM Mars

(Nu Look Production -
CMYLMZ Fikir Sanat)

**SEYİRCİNİN
KAFASINDAKİ CEM
YILMAZ İMAJINI
YAKALAMA GAYRETİ,
BÜTÜN FİLMLERİ
BİRBİRİNE BENZETİYOR.
AYNI KARAKTERİN
BAŞKA MACERALARI
ORTAYA ÇIKIYOR.**

TÜRKİYE'DE YILDA ELLİ TANE KOMEDİ FİLMİ VİZYONA GİRİYORSA BUNDA CEM YILMAZ'IN GÜNAHI BÜYÜK! SONUÇTA "G.O.R.A." İLE BİR KAPI AÇILDI, O KAPI DAHA SONRA "RECEP İVEDİK" SERİLERİYLE DAHA DA GENİŞLEDİ. KAPININ ARDINDA KOLAY

para ve şöhret olduğunu düşünen bir sürü kişi de bir an önce içeriye girmek ve kısa yoldan zengin olmak istiyorlar belli ki. Ama kazın ayağı öyle değil işte. Bu ikilinin yanına Ata Demirel'i de ekleyip kalanlara baktığımızda vasatın üzerine çıkan komedi filmi bulmakta zorlanıyoruz.

Şahan Gökbakar, köylülükle hemhal olmuş bir taşralılığı komedisinin merkezine oturturken Türkiye sosyolojisinin geniş bir kesimine hitap ediyordu ve bunun gişedeki karşılığını fazlasıyla aldı. Şurası açık ki, bu kadar çok seyirci çekebilmenin formülü, düzenli olarak sinemaya gitmeyenleri de yalnızca "Recep İvedik" için salonlara gelmeye ikna etmekten geçiyor. Ata Demirel ise mizahına ve mizacına uygun bir biçimde BKM geleneğine yaslanarak ve her defasında ortalamanın üzerine çıkarak daha çok 'kasaba' ruhunun dayanışmacı ve şenlikli yanlarını, biraz da Yeşilçam komedilerinin ruhunu vermeye çalışarak anlattı seyircisine. Cem Yılmaz, ilk senaryosu "Herşey Çok Güzel Olacak"tan itibaren her zaman kentliydi. Gösterilerini de filmlerini de ağırlıklı olarak kentli tüketiciler takip etti.

Cem Yılmaz karakterleri her zaman 'kentli' değildi lakin. Daha çok kenti anlamaya ve kentli gibi yaşamaya çalışan ama genetiğindeki taşralılığı da bir türlü bir kenara atamayan 'esnaf' tiplerdi. "A.R.O.G." ve "G.O.R.A."nın Arif'i gibi. "Hokkabaz"ın İskender'i ve "Pek Yakında"nın Zafer'i ise 'şov' satmaya çalışıyorlardı.

Zaten bütün Cem Yılmaz esprisi de kentli varlığı, taşralı ruhu ile çatışan karakterlerden çıkmıyor mu? Bu hafta gösterime giren "Ali Baba Ve 7 Cüceler" de biraz böyle karakterler üzerinden şekillendiriyor hikayesini. Cüce imalatçısı Ali Şenay ve kayınçosu İlber, her küçük esnaf gibi büyümek ve uluslararası pazarlara açılmak için çabalıyorlar. Sofya'daki bir fuarı

fırsat bilip oraya gidiyorlar ama işler bir anda karışıyor. Eski Kızıl Ordu korosu solisti, yeni dünyanın kötü adamı Boris Mancov'un hedefi haline geliyorlar. Mancov'un sevgilisi Veronika ile yolları kesiyor ve olaylar gelişiyor.

Şenay ve İlber'in Sofya'daki ilk günlerinde yaptıkları 'medeniyet övgüsü'nün tam da Türkiyeliler kentlilere özgü olduğunun altını çizelim. Filmin İzzet Altınmeşe, Barış Manço gibi isimlere saygı duruşunu; "çalışıyorlar ama çalışıyorlar" esprisini, 'kızıl erkekli' göndermesi, prodüksiyon için harcanan para ve emeği koyalım bir yana. Çünkü bunlar ortalama bir Cem Yılmaz filminin olmazsa olmazları zaten. "Pek Yakında"dan sonra ikinci kez tek başına yönetmen koltuğuna oturan Cem Yılmaz'ın işini ciddiye aldığını, 'politik espriler' yapmasa da politik göndermeden imtina etmediğini zaten biliyoruz. 'Memleketin öz değerlerine' olan sevgisini "G.O.R.A."da Turist Ömer'le başlatıp, "Pek Yakında"da bütün Yeşilçam'a saygı duruşunda bulunarak taçlandırmıştı.

Filmi izlerken bütün bunlar gururumuzu okşuyor. Zombi filmlerinden James Bond'a, "Geceyarısı Ekspresi"nden (Midnight Express) "Açlık Oyunları"na (The Hunger Games) ve hatta rol aldığı Yavuz Turgul filmi "Av Mevsimi"ne kadar birçok filme yaptığı göndermelerle sinemaya olan tutkusuna da şapka çıkartıyoruz bir kez daha. Ama işte tam da bu noktada elimiz kolumuz bağlanıyor. Çünkü söz dönüp dolaşıp sinemaya geliyor, üstelik konuyu Cem Yılmaz açıyor her defasında.

Kanımca, hala en iyi Cem Yılmaz filmi olarak aşılmayı bekleyen "Hokkabaz"ın gişede yarattığı hayal kırıklığından sonra (gerçi o da 1 milyon 710 seyirci yapmıştı) iyi film çekmekle, gişe iddiasını sürdürmek arasındaki çelişki filmlerin de temel belirleyicisi haline geldi. Üstüne üstlük, Cem Yılmaz'ın 'gişe rekoru' yarışında ilk sıraların dışında kalmasının, özellikle son üç film için belirleyici bir durum olduğunu düşünmeden edemiyor insan. Tuhaf bir biçimde stand up'larda

**MESELE ŞU: YEDİNCİ
SENARYOSUNU YAZAN,
İKİSİ ORTAK OLMAK
ÜZERE DÖRDÜNCÜ
FİLMİNİ YÖNETEN BİR
İSİMDEN ARADA
SIRADA EZBER
BOZAN BİR İŞ
GÖREMEMİZ.**

oluşturulan beklentiyi karşılamaya yönelik bir çaba seziliyor. Diğer karakterlere tanınan alan giderek azalıyor, Cem Yılmaz'ın oynadığı karakter daha fazla öne çıkartılıyor. Hikayenin bütünlüğünden ziyade, filmin parçalarının eğlenceli olup olmayacağına odaklanılıyor. Bu da filmlerin dağınık birer yapıta dönüşmesine neden oluyor. Üstüne üstlük, seyircinin kafasındaki Cem Yılmaz imajını yakalama gayreti, giderek bütün filmleri birbirine benzetiyor. Aynı karakterin başka maceraları ortaya çıkıyor. Zafer Algöz'ün her filmde başka bir aksanla karşımıza çıkartılması da buna dâhil.

Filmin basın gösterimine katılanlar sosyal medyada çoğunlukla komik sahneler, geçmişe göndermelere ve politik dokundurmalarla övgüler düzüyordu. Ne var ki bunda? Cem

Yılmaz hep komik bir adam. Geçmişle arasında bağ kurmak ilk kez yaptığı bir şey değil ki. Ayrıca memleket meselelerinden de bihaber yaşamıyor. Mesele şu: Yedinci senaryosunu yazan, ikisi ortak olmak üzere dördüncü filmini yöneten bir isimden ezber bozan bir iş göremememiz. Seyirci tabii ki önemli. Ve bu kadar büyük bütçeleri olan filmler için 'risk' almak gişe açısından sıkıntıya neden olabilir. Belki de hayal kırıklığımızın nedeni bu filmde risk almamış olması değil, bildik Cem Yılmaz'ı bekleyenleri şaşırtacak başka projelerin riskini almaktan kaçınmasıdır.

Filmlerde küfre karşı değil ama yersiz kullanımlara da gerek yok.

Tamam para gerekli eyvallah da, ürün yerleştirmeleri bazen çok abartıya kaçıyor.

Altyazı

AYLIK SİNEMA DERGİSİ

KASIM SAYISI BAYİLERDE

DOKUZ KADIN YAZARIN GÖZÜNDEN

Chantal Akerman

Emin Alper ile Söyleşi: Abluka Altında Şehir

A'dan Z'ye Nanni Moretti: Bir Haylazın Hüzünlü Portresi

Hayal Ülkesi: Westernin İçine Godot Düşerse

Sakin Batı: Yıldızlara Bakan Western

Emine Emel Balcı anlatıyor: Nefesim Kesilene Kadar

+ HEDİYE AFİŞ: ABLUKA

www.altyazi.net

HAYAL ÜLKESİ

ORİJİNAL ADI Jauja

YÖNETMEN Lisandro Alonso

OYUNCULAR

Viggo Mortensen, Ghita Nørby,

Vilbjørk Malling Agger,

Adrián Fondari, Esteban Bigliardi

YAPIM 2014 Arjantin-Danimarka-

Fransa-Meksika-ABD-Almanya-

Brezilya-Hollanda

SÜRE 109 dk.

DAĞITIM M3 (IKSV)

“HAYAL ÜLKESİ”,
ÖNCELİKLE, KÖŞELERİ
HAFİF YUVARLATILMIŞ,
1.33: 1 GÖRÜNTÜ
ORANIYLA, NASIL
FARKLI BİR FİLMLE
KARŞI KARŞIYA
OLDUĞUMUZUN
SİNYALİNİ VERİYOR.

“JAUJA”, PATAGONYA’DA, EFSANEVİ BİR YER OLARAK GEÇİYOR. BİR DÜNYEVİ CENNET. KAŞIFLERİN ARARKEN ‘KAYBOLDUĞU’, ZAMANIN BELİRSİZLEŞTİĞİ BİR NEFES KESİCİ ÇÖL GÜZELLİĞİ... ARJANTİNLİ YÖNETMEN

Lisandro Alonso (1975-), şair, roman-deneme yazarı, gazeteci Fabian Casas (1965-) ile yazdığı ve ilk kez profesyonel oyuncularla çalıştığı beşinci uzun metraj dramı “Hayal Ülkesi”nde, seyirciyi enteresan bir deneyim yaşamaya davet ediyor.

19. yüzyıl sonlarında, büyük şirketlerin organize ettiği, Arjantinli/Şilili yerleşimciler ile Avrupalıların katıldığı soykırımın hedefi yerli halkın ülkesindeyiz. Danimarkalı yüzbaşı Gunnar Dinesen (Viggo Mortensen), bir askerle kaçan 15 yaşındaki kızını (Vilbjørk Malling Agger) bulmak için, tek başına çölün tekinsiz ve vahşi derinliğine doğru yola çıkar...

“Hayal Ülkesi”, öncelikle, köşeleri hafif yuvarlatılmış, 1.33: 1 görüntü oranıyla, nasıl farklı bir filmle karşı karşıya olduğumuzun sinyalini veriyor. Western özelliklerine bakarak, görsel anlamda büyük bir serüvenle karşı karşıya olduğunuzu zannetmeyin. Son derece, vakur, az karakterli, gevezelikten uzak bir çalışma.

İlk bölümde, genç kızlara düşkün Teğmen Pittaluga’nın (Adrián Fondari) sinsice yansıttığı ‘saldırgan içgüdü’ alegorisinin, soykırımdaki karşılığını düşünmek tüylerimizi diken diken etmeye yetiyor. Sonra, bir noktada, Coppola’nın “Kıyamet” (Apocalypse Now) adlı başyapıtındaki, sabık Albay Kurtz’u (ormanın ve savaşın karanlığında, bir tür tarikat lideri gibi yerlilerin başına geçmiştir) anımsatabilecek bir söylenceyi dinliyoruz: Albay Zuluaga, askerlerine yardıma giderken çölde kaybolmuş ve bir haydut çetesini yönetmeye başlamış...

Yönetmen, bugün fotoğraflarına bakabilmek için bile sağlam bir sinir sistemine sahip olmamız gereken soykırım ve bunu uygulayan

askerlerin ‘cıldırma’ hallerini, minimal bir sinema ile yeterince doğru aktarıyor. Böylece, Gunnar’ın yolculuğunu iyice içselleştirebilmemizin yolunu açıyor. Bu yolculuk, çölün sert koşullarında giderek zorlaşırken, western sinemasının çarpıcı iz sürme hikayelerindekine benzer, insanın kendisiyle ve doğayla mücadele azmine / inadına dair gerçekçi anlar yaratıyor...

“Hayal Ülkesi”, adım adım ilerlerken, kuşkusuz, her adımda durup incelenmesi gerekli bir film. Arka Pencere’nin anketine yanıt verenlerin %32’si filmi seyretilmeden eleştirisini okudukları için bazı küçük sürprizleri geçiyorum. Ancak şu kadarını yazmak zorundayım: Seyirci, hem fizik teorisyenleri, hem de edebiyattan sinemaya birçok sanatçının sıkça başvurduğu, temel eser “Alice Harikalar

Diyarında”da en çarpıcı şekliyle karşılaştığımız ‘Tavşan Deliği’ne giriyor. Bu son bölümlerde de, filmin öykülemesindeki zenginlik iyice ortaya çıkıyor. Sorular: Yüzbaşının kızını bulmak için çıktığı yolda, içine girdiği alan zamanın ve mekanın kırılıp bükülebildiği bir yanılsama mıdır? Olasılıklarla biçimlenen evrende, bir obje, şimdi burada da olabilir, başka bir zamanda ve yerde de... Böylece, Alonso, bir oyuncak asker metaforu kullanarak, refah, huzur, zenginliğin simgesi, bugüne dair bir anahtar sahne ile soykırım zamanı arasında bağ kuruyor... Yayılmacılık ve sömürgecilik üzerine iri değil fakat güçlü söz söylüyor. Gunnar da, geçtiği farklı yollar sonucunda hakikate ulaşıyor.

Bir dizi disiplinle beslenen “Hayal Ülkesi”, ortalama seyirci için zor bir film. Peki, seyredeni bu denli zorlamanın gereği ve anlamı var mı?

Eğer sinemanın sanat niteliklerinin sürekli gelişmesi ve yükselmesi, birbirinin aynı filmlerin arasına zaman zaman farklı estetikte yapıtları koymaktan geçecekse, buna seyircinin de katkısı lazım diye düşünmekteyim. Filmin en değerli kozu Viggo Mortensen de böyle düşünüyor olmalı ki, ‘box office’ canavarından uzak durduğu yaklaşık on yıldır, çektiği seçkin filmlerin son halkasına, “İnsanlıktan Uzakta” (Loin Des Hommes) ile beraber “Hayal Ülkesi”ni de eklemiş: Babası Danimarkalı olan Mortensen, karakterin iliklerine dek nüfuz etmiş bir performansla karşımızda!

Aki Kaurismäki’nin de görüntü yönetmeni olan Timo Salminen’in hikayeyle mükemmel çakışan görüntüleri.

Prologa, tarihsel süreçle ilgili birazcık bilgi konulabilirdi.

ALONSO, BİR OYUNCAK ASKER METAFORU KULLANARAK, REFAH, HUZUR, ZENGİNLİĞİN SİMGESİ, BUGÜNE DAİR BİR ANAHTAR SAHNE İLE SOYKIRIM ZAMANI ARASINDA BAĞ KURUYOR...

SNOOPY VE CHARLIE BROWN: PEANUTS FİLMİ

★★★★★

ORJİNAL ADI The Peanuts Movie

YÖNETMEN Steve Martino

SESLENDİRENLER

Noah Schnapp, Bill Melendez,

Hadley Belle Miller,

Rebecca Bloom,

Anastasia Breidikhina

YAPIM 2015 ABD

SÜRE 88 dk.

DAĞITIM The Moments

Entertainment

CHARLIE BROWN
HÂLÂ ÇOK KÖTÜ
BİR ŞANSA SAHİP
AMA LINUS'LA
BİRLEŞEN
BİLGELİĞİ
ÇOK YER
ALMIYOR
BEYAZPERDEDE.

65 'İNCİ YILINDA, PEANUTS ÇETESİ YANİ CHARLIE BROWN, SNOOPY, LUCY, LINUS, FRANKLIN, WOODSTOCK, SALLY, MARCIE, PATTY, PIG PEN VE SCHROEDER'DAN OLUŞAN EKİBİN MACERALARI "BUZ

Devri"nin yaratıcıları tarafından animasyon olarak beyazperdeye uyarlandı. Charles M. Schulz tarafından yaratılan ve ilk olarak 2 Ekim 1950'de aralarında The Washington Post'un da olduğu yedi gazetede yayımlanan "Peanuts / Fıstıklar", daha çok Charlie Brown ve Snoopy etrafında şekillenen bir hikâyeye sahip. Bugüne kadar yaklaşık üç kuşağın izlediği bu ekibin sevilmesinin en önemli sebebi elbette Charlie Brown'un beceriksiz, içine kapanık ve utangaç yapısının gerçekliğe yakınlığı oldu. Zira bir çizgi film ve seride yaratılan çocuk karakterin, kendine özgü 'kaybedişi' kimin ilgisini çekmez ki! Nitekim birçok kişinin ilgisini çekti ve 65 yıldır yaşayan bir ikon haline geldi Charlie Brown, Snoopy ve Peanuts çetesi...

Türkiye'de de (tam başlangıcını bilmesem de) 1983 yılında Cumhuriyet Gazetesi'nde kendine yer edinmişti Peanuts kahramanları. Efsane çizgilerin matbu çıkışında ince bir detay Peanuts'a nev-i şahsına münhasır bir hava katmıştı. Yedi gazetede birden yayımlanan çizgi dizide, kendine ayrılan bandın 1,5 inçlik bir alan kaplamasından dolayı, sadece çocuklar vardı. Schulz böylelikle Charlie Brown ve arkadaşlarının dünyasında büyüklere (TV versiyonunda anlamsız bla bla blalarla) sadece çocukların gözünden görülebilen bir konum verdi. Böyle bir dünyanın da çocuklarının bu kadar 'felsefik' olması kaçınılmazdı. Belki de bu, yıllarca çocukların gözünden büyüklerin 'görünmezliği' (matbu için) ya da sözlerinin 'anlamsızlığı' (TV için bla bla bla) olarak yorumlandı. Bu teknik yetersizlik, efsane çizgilerin belki de en güzel yanlarından biriydi. Hayata dair kafa yoran çocukları, yetişkinler

olmaksızın izlemek her daim eğlenceli ve melankolikti.

BlueSky Studio tarafından yeniden uyarlanan "Snoopy Ve Charlie Brown: Peanuts Filmi"nin (The Peanuts Movie) yönetmen koltuğunda "Horton" (Horton Hears a Who!) ve "Buz Devri 4: Kıtalar Ayrılıyor"dan (Ice Age: Continental Drift) tanıdığımız Steve Martino oturuyor. Öncelikle filmin Schulz'un yarattığı eserin aslına sadık kaldığını belirtmek gerek. Filmin yapımcıları arasında bulunan Charles M. Schulz'un torunu ve oğlu Craig ve Bryan Schulz'un ünlü çizerin "Benden sonra kimse Peanuts'ı çizmesin" vasiyetini yerine getirdiği söylenebilir.

"Snoopy Ve Charlie Brown: Peanuts Filmi", esasen birçok tanıdık sahneden oluşuyor. Bu anlamda bir hayal kırıklığı yaşatmıyor izleyiciye.

Elbette normalden biraz uzun oluşu 'kısa' TV versiyonuna alışmış izleyici için afallatıcı olabilir. Ama özellikle biz büyükler için eskiye özlemin doyusya yaşandığı bir izlek. Lakin detaylara indiğimizde elbette farklılıklar var. Misal evet, Charlie Brown hâlâ çok kötü bir şansa sahip ama Linus'la birleşen bilgeliği çok yer almıyor beyazperdede. Sorgulayıcılığı yerine koca bir melankoli yumağı gibi dolaşır Charlie Brown. Snoopy için de varsa yoksa baş düşmanı Kızıl Baron. Hatta Snoopy'nin Kızıl Baron'la olan hayalleri filmin en uzun sahneleri. Bu sahnelerin filmde en çok sarkan sahneler olduğunu söylersek abartmış olmayız.

Konuya değinecek olursak, Charlie Brown hâlâ uçurtma uçurmakta başarısızdır, yine aylardan kıstır ve Peanuts kahramanları buz üzerinde kaymaktadır, mahalleye ünlü kızıl saçlı

kız taşınır ve Charlie Brown'un aşkla karışık kaygılı günleri başlar. Okulda 'yanlışlıkla' bir yarışmanın birincisi olan Charlie Brown, bunu fark edince ödülü geri çevirir. Ama okulun gaziyle kendini bir süreliğine dahi zannetmesiyle Tolstoy'un "Savaş Ve Barış"ını özetler ama hâlâ şut atamaz. O sırada Snoopy ise Kızıl Baron'u kovaladığı rüyalar görmektedir...

Sonuç olarak, "Sanırım mutlu olmaya korkuyorum, çünkü ne zaman mutlu olsam bir şeyler ters gidiyor" diyen ve yaratıcısı Schulz'dan izler taşıyan Charlie Brown ve ekibini beyazperdede görmek güzeldi.

65 yıllık bir çizgi diziyi günümüz şartlarında, aslına sadık bir şekilde izlemek nostaljik...

Olay örgüsü genel olarak kısa hikâyelere uygun olan serinin, uzun sinema versiyonu zaman zaman sarkıyor.

**SNOOPY'NİN KIZIL
BARON'LA OLAN
HAYALLERİ FİLMİN EN
UZUN SAHNELERİ.
BU SAHNELERİN
FİLMDE EN ÇOK
SARKAN SAHNELER
OLDUĞUNU SÖYLERSEK
ABARTMIŞ OLMAYIZ.**

KURT BASKINI

ORİJİNAL ADI The Pack

YÖNETMEN Nick Robertson

OYUNCULAR Jack Campbell,

Anna Lise Phillips, Katie Moore,

Kieran Thomas McNamara

YAPIM 2015 Avustralya

SÜRE 90 dk.

DAĞITIM Özen Film (Roll Caption)

**“KURT BASKINI”NIN
ASIL PROBLEMİ, BİR
UZUN METRAJ FILMİ
TAŞIYACAK ÖYKÜSÜNÜN
OLMAMASI.**

T EHDİT ALTINDA BİR AİLE DÜŞÜNÜN... EVLERİ ELLERİNDEN ALINACAK. ZATEN TAŞRADA YAŞAMAKTAN BIKMIŞ KIZLARI sürekli büyük şehre taşınmak istediğini ebeveynlerinin suratına haykırıyor. Cep telefonunun bile çekmediği bir yerdeler. Sonra bu aile, yabani hayvanların saldırısına maruz kalıyor ve anne baba canlarını ortaya koyarak evlatlarını kurtarmaya çalışırken, tehlike aslında onları birbirlerine sınıksı bağlıyor. Düşünebildiniz, değil mi? Hiç izlemeseneiz, aynı formülü kullanan onlarca film izlemişsinizdir de ondan...

“Kurt Baskını” bu tüketilmiş klişelerin üzerine kurulu bir film. Sadece dağın başında bir ev ve çevresinde geçen, belli ki oldukça düşük bütçeli bir yapım. Bir kurt sürüsü nedense koyun yemekten sıkılıp insan eti peşine düşmüş. Karakterler de bir iki kere soruyor ama sebebi gerçekten belli değil. Film bunu açıklamaya çalışmıyor. Olabilir. Kaynağını çözemediğimiz vahşet çok daha korkutucudur sonuçta. “Kurt Baskını”nın asıl problemi, bir uzun metraj filmi taşıyacak öyküsünün olmaması. 90 dakikalık

süresi, birkaç fazla uzun ve enformatik diyalog sahnesini saymazsak, tek bir gün içerisinde cereyan eden geniş bir sekanstan ibaret aslında.

Film de bu zaafının farkında, sadece gerilimin dozunu yüksek tutmaya oynuyor. Belli ki masa başında sağlam dekupaj çalışması yapmış yönetmen sayesinde de bu cephede kazanıyor. İlk sinema filmini çeken Robertson, bütün kozlarını oynamış, bildiği trüklerin hepsini yetkin bir şekilde uygulamış. Gerekeceğince diyalogdan kaçınan, uzun sessizliklerden faydalanan, seyirciyi ucuz efektlerle sıratma gayretinde de olmayan bir yapım. Başarılı görüntü yönetiminin ve az ama öz kullanılan müziklerinin de desteğiyle gerçekten geriyor. Özgün bir iş değil elbette, o yüzden de önemsenmesi veya akıllarda yer etmesi zor ama vaadini gerçekleştiren bir gerilim.

Gerilimse gerilim!

Söze ihtiyaç duymadan o kadar iyi çalışıyor ki film, bir iki uzun diyalog sahnesi gergin atmosferden koparıyor.

Hasan Cömert, Evrim Kaya ve Şenay Aydemir'le

ON SEANSI

her cuma
saat: 22.00'de

www.hayattv.net

/hayat_tv

posta@hayattv.net

Frekans Bilgilerimiz: Türksat 3A, Frekans: 12523, Polarizasyon: Dikey(V), Sembol Rate: 22500 FEC: 2/3

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

milyonerlerin değil, milyonların televizyonu

hayat
televizyonu

İÇİMDE AKAN NEHİR

YÖNETMEN Erhan Güleriyüz

UYUNCULAR Erhan Güleriyüz,

Tuğçe Kazaz, Hasan Kaçan,
Koray Mincinozlu, Cahit Berkay,
Nursel Köse

YAPIM 2015 Türkiye

SÜRE 100 dk.

DAĞITIM MC Film (Güleriyüz Film)

**HARIKA FİKİR, ÖNERİ VE
ENTELEKTÜEL BİRİKİMİYLE
IŞIK SAÇAN TUĞÇE KAZAZ
FİLMDE ÇOĞU ZAMAN
İNANDIRICI BİLE OLABİLİYOR.**

1 996'DA KURULAN AYNA GURUBU, DÖNEME DAMGASINI VURAN BİRKAÇ HİT PARÇASIYLA ADINDAN OLDUKÇA SÖZ ETTİRDİ VE grup 2000'lerin ortasına kadar da şöhretin zirvesinde yer almaya devam etti. Ama yine, o yıllarda grubun kurucusu Erhan Güleriyüz ve Cemil Özeren'in anlaşmazlığa düşmesi sonucunda da dağıldılar. Yakın zamanda Cemil Özeren'in sefalet içinde öldüğü haberiyle Ayna tekrar gündeme geldi. Grubun kurucusu Erhan Güleriyüz ise şöhret oldukları dönemlere gönderme yaptığı filmi "İçimde Akan Nehir" ile ilk uzun metrajlı filmini gerçekleştirdi.

Fakat yapım, Azerbaycan ve Ermenistan arasındaki sorunları anlatarak başladığı hikayesine, ana karakteri Hazar'ın babasıyla olan sorunlarına, yine Hazar'ın İstanbul'a geliş macerasından, Almanya'da yaşayan oğluyla olan sıkıntılarına ve oradan da hayatının son dönemlerini geçirdiği Çekmece'de, aşık olduğu Nehir'le olan ilişkisine kadar oldukça dağınık ve savruk bir yapıda ilerliyor. Kısa süre sonra son bulacak bir hayat, ilk gençlik yıllarında kendisine

aşık olmuş, kapı komşusu güzel bir kadın, 12 Eylül sırasında ülkesi için çalışırken öldürülmüş bir baba, Alman eşinden olan oğluyla kurulamayan diyalog, yalnızlığın erdeminden dem vuran balıkçı bir ağabey ve yaptığı albümle değil internete düşen bar kavgası videosuyla şöhreti yakalayan bir müzisyen gibi pek çok aksiyonun iç içe ilerlediği, ağır ağdalı bir melodram "İçimde Akan Nehir". Film bazı sahneleriyle de Alejandro Amenábar'ın 2004 yapımı "İçimdeki Deniz"ini (Mar Adentro) anımsatmıyor değil. Hazar karakteriyle Erhan Güleriyüz fazla melankolik bir oyunculuk sergilerken son dönemlerde harika fikir, öneri ve entelektüel birikimiyle ışık saçan Tuğçe Kazaz, çocuğu organ nakli bekleyen anne figürüyle hiç fena değil. Hatta çoğu zaman inandırıcı bile olabiliyor.

Filmin büyük bir kısmının geçtiği Büyükçekmece Gölü ve çevresi.

Koray Mincinozlu, Hasan Kaçan ve Cahit Berkay oldukça amatör bir hava yayıyor.

ALİ BABA VE 7 CÜCELER

HAYAL ÜLKESİ

KURT BASKINI

SNOOPY VE CHARLIE BROWN:
PEANUTS FİLMİ

	BİLGEHAN ARAS	OKAN ARPAÇ	TUNCA ARSLAN	BURAK GÖRAL	MURAT ÖZER	OLKAN ÖZYURT	BURÇİN S. YALÇIN
ALİ BABA VE 7 CÜCELER	★★★			★★★	★★	★★★	
HAYAL ÜLKESİ / JAJAJA	★★★				★★★		★★★
İÇİMDE AKAN NEHİR	★						
KURT BASKINI / THE PACK							
SNOOPY VE CHARLIE BROWN: PEANUTS FİLMİ				★★★★			
ABLUKA	★★★★★	★★★		★★★	★★★	★★★★★	
AFACANLAR TAKIMI: BÜYÜK YARIŞ	★★						
BABALAR VE KIZLARI / FATHERS AND DAUGHTERS	★★						
CİN KUYUSU	★						
ÇOK PIŞMIŞ / BURNT	★★			★★★			
GİT BAŞIMDAN				★		★★	
GİZLİ DOSYA / TRUTH	★★★★★			★★★★★	★★★		
GÜNEŞ TEPEDEYKEN / ZVIZDAN					★★★		
KARİYER	★						
MAVİ GECE				★			
MUSTANG	★★★		★★	★★★★	★★	★★★★	
NEFESİM KESİLENE KADAR			★★★★	★★★★	★★★★		
OTEL TRANSİLVANYA 2 / HOTEL TRANSYLVANIA 2	★★★			★★★★			
SOLACE				★★★★			★★
SON CADİ AVCISI / THE LAST WITCH HUNTER				★★	★		★★
SPECTRE	★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	★★★★	
TAKIM: MAHALLE AŞKINA	★★★★★			★★★★	★★★★	★★★★	
AŞKIN DİLİ / GEMMA BOVERY		★★★★					★★★★
ÇILGIN KALABALIKTAN UZAK / FAR FROM THE MADDING CROWD		★★★★	★★★★	★★★★	★★★★		
TERMINATÖR: GENISYS / TERMINATOR GENISYS	★★★	★★★★★		★★	★★	★★★★	★★

KÖR BİR ÇALGICI OLARAK YILMAZ KÖKSAL

Kısa süre önce sonsuzluğa uğurladığımız, **Yeşilçam** işi vurdulu kırdılı filmlerin sevimli kabadayı kahramanı **Yılmaz Köksal**, 1988 yapımı Yavuz Figenli filmi **“Almanya Acı Gurbet”**te kariyerinin en sıra dışı rollerinden birine imza atmış, saz çalan kör bir gurbetçiyi canlandırmıştı.

GEÇEN AY SONSUZLUĞA UĞURLADIĞIMIZ, TÜRK SINEMASININ SEVİMLİ KABADAYILARINDAN, 1965'TE TUNÇ BAŞARAN-NATUK BAYTAN İKİLİSİNİN YÖNETTİĞİ “HORASAN'IN ÜÇ ATLISI”YLA BAŞLADIĞI sinema kariyerindeki 200'e yakın filmde hep attığını vuran, güler yüzlü iyi adamları canlandıran Yılmaz Köksal, daha çok 'avantür' filmlerin oyuncusu olarak tanındı. 1960'lı ve 70'li yılları “Kurşunla Selamlarım”dan “Önce Sev Sonra Vur”a, “Ve Silahını Çekti”den “Maceraya Bayılırım”a, “Kan Dökmez Remzi”den “Asılana Kadar Yaşayacaksın”a açılan yelpazede vurdulu kırdılı B sınıfı filmlerle dolu dolu yaşayan Köksal, ince uzun görünümü, pos bıyıkları, ağzından eksik etmediği sigarası ve o benzersiz gülümsemesiyle beyazperde anılarımızda ölümsüz bir yer edindi. 76 yaşında yitirdiğimiz usta sanatçıyı, kariyerinin en ayırksı rollerinden birini üstlendiği, 'en sıradışı Yılmaz Köksal filmi' diyebileceğimiz “Almanya Acı Gurbet”le analım bu hafta.

Yönetmenliğini Yavuz Figenli'nin yaptığı 1988 tarihli “Almanya Acı Gurbet”, tipik bir Küçük Ceylan filmi. Yani Allahına kadar arabesk müzik furyası estiriyor ve film çekildiğinde 14 yaşında olan Ceylan kızımızın acılı şarkılarına bolca yer veriyor.

Mekan Almanya... Küçük Ceylan, gözleri görmeyen dayısı Ali'yle (Yılmaz Köksal) birlikte gurbetçilerimizin takıldığı Türk kahvehanelerinde şarkı söyleyerek üç beş kuruş kazanıp karnını doyurmaya çalışan bir garibandır. O yanık yanık söyler, kara gözlükleriyle saz çalan dayısı Ali de hemen arkasındadır. Ablası Nilgün (Nilgün Saraylı) ve dayısıyla aynı evi paylaşan Ceylan'ın anne-babası, Almanya'da geçirdikleri trafik kazasında ölmüşlerdir. Ali Dayı'yı Türkiye'den Almanya'ya getirirlerken gerçekleşmiştir kaza ve Ali de

kazadan kör olarak kurtulmuştur. Aslında onun ameliyatı için para biriktirmektedirler. Bu sırada onları Türk kahvesinde dinleyen ve bu tür Türk mekanlarında kumar oynanmasına karşı savaş açan babacan Münir Özkul, gecede 50 mark garanti para ve bahşişler karşılığında biraz daha hallice olan kendi gazinosuna davet eder. Dayı-yeğenin hayatları kurtulmuş, ameliyat parası ufukta görünmüştür. Sıra, Almanya'da oturma izni olmayan Ali Dayı'nın bürokratik işlerini çözmeye gelmiştir. Çünkü oturma izni olmadan ameliyata girmesi mümkün değildir. Bir Alman hastanesinde çalışan genç ve yakışıklı doktor Yusuf'un (Yusuf Sezgin), Nilgün'e abayı yakmasıyla da her şey bir anda tozpembe renge bürünür. Lakin bela da çok uzakta değildir. Münih'li Remzi olarak bilinen mafyöz bozuntusuna olan 20 bin marklık kumar borcu faiziyle birlikte bir anda 30 bin marka çıkan ölüm korkusu içindeki yaşlı başlı adam (Tevhit Bilge) hemen yakınlarındadır örneğin...

“Almanya Acı Gurbet”, yurt dışındaki işçilerimizin yaşam koşullarına kırıntı düzeyinde de olsa değinmeyi başaran, Yılmaz Köksal'ı şaşırtıcı olarak nitelenebilecek bir rolde izlemenin ötesinde pek kayda değer özelliği bulunmayan bir film. Neriman Köksal'ı 'kumarcı karısı', Bilal İnci'yi de 'tövbekar kumar oynatıcı' rolünde görme şansı bulduğumuz, adından esinlendiği “Almanya Acı Vatan”la ciddi kulvar farkları taşıyan, 1980'li yıllarda Yunus Bülbül'lü “Keko” serisiyle (“Keko Aptallar Çetesi”, “Keko Garsonlar Kralı”, “Keko'nun Aşk Zeyno”, “Kiralık Katil Keko Londra'da”) sinemamızda dip dalgaları yaratmış olan

Yavuz Figenli'nin tipik işlerinden biri var karşımızda. Küçük Ceylan oyunculuk namına herhangi bir şey sergilemediği için kadrodaki diğer isimlerin oyunlarının hayli 'büyüdüğünü' de eklemeyim! Yılmaz Köksal'ın 'kör çalgıcı' rolünde fena olmadığını da belirtmem gerekli. Çünkü zaten 'sonradan kör'... O nedenle de fazla zorlanmıyor gerçekçilik konusunda.

Gani Müjde'nin “Kahpe Bizans”ta, Ömer Uğur'un “Hemşo”da, Cem Yılmaz'ın “Yahşi Batı”da küçük roller takdim ederek saygıyı esirgemedikleri Yılmaz Köksal'ı sevgiyle anıyorum. Huzur içinde yatsın.

İki hafta sonra buluşmak üzere. Sinema salonunu en son siz terk edin!

NOSFERATU

Bram Stoker'ın 1897 tarihli romanı "Dracula", ilk yayımlandığında bir çırpıda fenomene dönüşmez. Asıl tırmanışını 20. yüzyıldaki beyazperde uyarlamalarıyla yapar. Alman dışavurumculuğunun efsane ismi **Friedrich Wilhelm Murnau'nun 1922 yapımı başyapıtı "Nosferatu"**ysa bu filmlerin zirvesidir. Telif meselesi yüzünden filmine "Dracula" ismini veremeyen Murnau, başroldeki **Max Schreck'in** belirleyici performansına çok şey borçludur, onu olduğundan daha ürkütücü kılan 'ışık ve gölge'ye de tabii...

VAMPIR EDEBİYATININ KÖKLERİ, BİRÇOK TOPLUMUN YAZILI VE GÖRSEL KAYNAKLARINDAN BESLENEREK HAYAT BULSA DA, BUGÜNE KADAR ETKİSİNİ SÜRDÜREN EN ÖNEMLİ YAPITINI BRAM STOKER'IN 1897 TARİHLİ "DRACULA" SIIYLA VERMİŞTİR. TRANSILVANYA TOPRAKLARINDA DOĞUP YÜZÜ BİTİ'YE ÇEVİREN ASİL BİR karakterdir Kont Dracula; kanla beslenir, olanca irkilticiliğine rağmen aşkın açmazlarında kaybolur, ölümsüzlüğün ona getirdiği 'yük'le yaşayabilmenin hesaplarını yapar. İrlandalı yazar Bram Stoker, "Dracula"yı yazmadan önce, 'vampir efsaneleri' üzerine epeyce araştırma yapmış, bu fenomenin Avrupa kültüründeki yansımalarını adeta ezberlemiştir. Romanda tümüyle kurmaca bir dünya yaratmasına karşın, okudukları ya da dinlediklerinden yığınla malzeme aktarır metnine. Bu anlamda Mary Shelley'nin "Frankenstein"ından uzaklara savrulur "Dracula", iki roman sık sık bir arada anılsalar da. Shelley'nin 'hayal gücü'nün yerini, Stoker'da ince elenip sık dokunan bir araştırma sürecinin sonuçları alır.

1897'de yayımlandığında bir çırpıda fenomene dönüşmez "Dracula". İyi eleştiriler almasına karşın, asıl tırmanışını 20. yüzyıldaki beyazperde uyarlamalarıyla yapar. Sinema, Bram Stoker'ın kahramanını bir efsaneye dönüştürür, bugünlere kadar etkisini yitirmeyen. "Dracula" uyarlaması olsun olmasın bütün vampir filmlerinin çıkış noktası

Transilvanyalı kahramandır. Alman dışavurumculuğunun efsane ismi Friedrich Wilhelm Murnau'nun 1922 yapımı başyapıtı "Nosferatu" da aslında Dracula'nın hikayesini anlatır bizlere. Telif meselesi yüzünden filmine "Dracula" ismini veremeyen, karakterine de Kont Orlok demek zorunda kalan Murnau, bugüne kadar çekilen ve teknolojinin azami desteğiyle vücut bulan onca vampir filmine karşın, sessiz ve siyah-beyaz başyapıtıyla aşılması mümkün görünmeyen bir doruğun sahibidir.

Hikayeyle zaman geçirmeye gerek yok, defalarca okuduğunuz/ izlediğiniz hikaye işte! Ama bu filmin hikayesinden çok daha önemli özellikleri var kuşkusuz. Elindeki hikayeyi öylesine ilginç bir şekilde harmanlar ki Murnau, oyuncu seçiminden başlayıp onları kurduğu atmosfer içinde çıkardığı yolculuğu kurgulamasına kadar eşî benzeri olmayan bir sonuca ulaşır, "Nosferatu"yu 'eşsiz' kılar.

Kont Orlok karakterinde karşımıza çıkan Max Schreck, sonraki yıllarda karşımıza çıkacak Dracula karakterlerini canlandıran aktörlerin aksine alabildiğine 'çirkin'dir ve 'cazibe merkezi' olabilecek hiçbir özelliği yok gibidir. Bu durumu filmi için bir avantaj haline getiren Murnau, Schreck'in irkiltici görüntüsü üzerinden giderek bir 'korku senfonisi'ne ulaşır. Orlok'un perdede görüldüğü süreyi kısaltır, onun bir 'zebani'ye benzeyen ama 'gizemli' olmanın da üstesinden gelen

görüntüsüyle seyircinin sinirlerini hedef alır, onları köşeye sıkıştırarak ve oradan çıkmalarına fırsat tanımayacak büyük hamlesini de yapmış olur böylece. Max Schreck, gerçek hayatta da çirkindir ama filmde onu sivri kulakları, vampir dişleri ve uzun tırnaklarıyla 'hayal edilemez' bir yaratığa dönüştürür Murnau. Aktör, yönetmenin amaçladığı 'gotik korku' atmosferini yaratma konusunda eline su dökülemez bir performans sergiler burada. Yaşadığı 'tutku'nun onu 'son'a götüreceğini bile bile hedefine yürümekten vazgeçmeyen Orlok'tur artık o, Max Schreck olduğunu bir an bile düşündürmez bize. Ekonomik vücut dili, Alman dışavurumcu oyunculuğun bir miktar dışına çıkarır onu, ama 'başka' olmanın tarifi de böyle yapılmalıdır sanki!

"Nosferatu"nun oyunculukla sınırlı kalmayan özellikleri arasında kendini öne atan en önemli unsurlarından biri de Murnau'nun 'ışık ve gölge'yi kullanma biçimidir. 'Karanlığın efendisi' olmasıyla ünlü 'şekilsiz' karakterini yalnızca oyuncusunun performansına bırakmayan yönetmen, kullandığı ışıkla onu çok daha ürkütücü bir boyuta taşımayı da başarır. Orlok'un gölgesinden bile korkar hale getirir bizi. Farklı açılardan verdiği ışıkla tedirgin edici anlar yakalar. Bu noktada, filmin sessiz olmasının yarattığı etkiden bahsetmeden de olmaz. Orlok'un sessizliğinin yarattığı gerilimle ivmelenen karanlık atmosfer, sonraki

"Dracula" filmlerinin de temel yapısını oluşturur. Sesli dönemde çekilen filmlerdeki Dracula'ların da 'az konuşan' karakterler haline dönüşmesinin sorumlusudur bir bakıma "Nosferatu". 'Gizemli' olmanın ön koşulu haline dönüşür 'sessizlik', gerilimi tetikleyen en önemli unsurdur aynı zamanda.

1922'den bu yana etkisinden bir nebze olsun kaybetmeyen "Nosferatu"nun 1979'da Werner Herzog yönetiminde bir de yeniden çevrimi yapılır. Orijinal film kadar değilse de Klaus Kinski'nin 'Max Schreck benzeri' performansı ile parlayan bu film, "Nosferatu" efsanesinin silinemeyeceğinin de bir kanıtıdır. 2000'de E. Elias Merhige yönetiminde çekilen "Vampirin Gölgesi" (Shadow Of The Vampire) ise "Nosferatu"nun yapım sürecini yarı gerçek/yarı kurmaca bir hikayeye anlatır bizlere. Murnau'yu John Malkovich'in, Schreck'i Willem Dafoe'nun canlandığı filmle, unutulmaz gotik başyapıt karşısında bir kez daha saygıyla eğilme fırsatı buluruz böylece. Bram Stoker'ın dul eşinin yasal yollara başvurup "Nosferatu"nun bütün kopyalarını yok ettirmesine rağmen, imhadan kaçırılıp bugüne kadar gelebilen ve çoğaltılan bir kopyayla yeni nesillere ulaşabilen Murnau'nun bu büyük eseri, Stoker'ın romanından bazı noktalarda ayrılmasıyla birlikte, "Dracula"nın en çarpıcı beyazperde uyarlaması olarak anılır.

CEM YILMAZ SİNEMASI ÜZERİNE NOTLAR

Sahnelerden bildiğimiz, **ilk tanıdığımızda bir ‘güldürü adamı’ gibi gördüğümüz Cem Yılmaz’ın içinden önce çok iyi bir oyuncu sonra da işini iyi, temiz yapan bir yönetmen çıktı.** Cem Yılmaz’ın sahneden inip kamera karşısına geçmesi, ardından da kamerayı kendi eline alması işin mutfağını ne kadar önemseyişinin de bir göstergesiydi.

TÜRKİYE SİNEMASI’NDA JANR DEDİĞİMİZDE MELODRAM VE KOMEDİ EN TEMEL, EN BELİRGİN TÜR OLARAK GÖZE ÇARPAR. KOMEDİ DEVİNCE EPİY ÖRNEK OLSA DA KEMAL SUNAL KOMEDİSİNİ NASIL KI BÜTÜN

bir dönem içinde ayırıp kendi üzerinden değerlendirebiliyorsak Cem Yılmaz sinemasını da bugün öyle, yani başka bir deyişle nevi şahsına münhasır bir şekilde değerlendirebiliyoruz. Kendine özgü ayrıntıları, kodları, seyircisiyle kurduğu ilişkiden de yola çıkarak topyekün bakabiliyoruz yolculuğuna.

Ömer Vargı’nın yönettiği ve Cem Yılmaz’ın başrolde oynadığı “Her Şey Çok Güzel Olacak” (1998) Cem Yılmaz’ın perdede gördüğümüz ilk örnekti. Bu film Yılmaz’ın dramatik bir tarafını gösterdiğinden seyirciyle kurduğu ilişki hem yeni, hem de başkaydı. Yıllar sonra karşılaşan iki kardeşin hikayesinde Yavuz Turgul filmlerine benzer bir tat vardı. Altan’ın (Cem Yılmaz) ağabeyi Nuri’nin (Mazhar Alonson) çalıştığı ecza deposu üzerinden farkında olmadan tehlikeli işlere bulaşmasıyla iki adamın yolculuğu seyirciye başka bir Cem Yılmaz gösterdi. Güldüğü adama üzülebildi seyirci ve onun iyi bir oyuncu olabileceğini de gördü.

Nasıl yapıyor bilinmez ama Cem Yılmaz’ın filmlerle replikler arasında kurduğu bir ilişki var. Çıkıp bir sahnede görünse bile bazen yetiyor. O andaki enerjisi sahnenin bütün bir alanına yayılıp, oradan

unutulmayacak bir ‘an’ çıkıp kalabiliyor. Nasıl ki “Her Şey Çok Güzel Olacak’ta ‘arı vız vız’ ya da ‘abi benzin dökülüp insan mı yakılır be’ diye serzenişi akıllardan çıkmadıysa sonraki filmlerinde de zihne takılıp zaman zaman yankılanan sesleri oldu. Yılmaz Erdoğan’ın yönettiği “Vizontele” tam da bu noktada duran türden. Köylünün televizyonla karşılaşp Zeki Müren’i gördüğü sahnede Cem Yılmaz’ın oynadığı karakterin ‘peki Zeki Müren de bizi görecektir mi?’ repliği yıllardır akıllarda kalan, filmin kendisinin de önüne geçmiş, dillere pelesenk olmuş bir replik.

YILMAZ’IN BELKİ DE KENDİNİ İLK KEZ GERÇEKLEŞTİRDİĞİ FİLMİ “G.O.R.A.” (2004) OLDU. ÖMER FARUK SORAK’IN YÖNETTİĞİ FİLMDE CEM YILMAZ HEM SENARİST OLARAK EL ATTİĞİ METİNLE

hem de oyunculuğuyla bize başka bir dünyanın kapısını açtı. Halıcı Arif’in uzay yolculuğu olarak da adlandırabileceğimiz filmde yine tam gediğine oturan espriler ve diyalogların zekice senaryoya konuşlanılmasıyla birlikte farklı bir komedi evrenine ışınlanmış olduk. “G.O.R.A.” bir komediyenin görüntüyle flört etmesi ve senaryonun esprilerle süreklilik kazanarak ilerlediği bir örnekti. Arif uzaya kaçırılıyor ve bu gezegende Ceku’ya aşık oluyordu.

“G.O.R.A.”nın devamı gibi duran “A.R.O.G.”a gelmeden önce araya “Hokkabaz” girdi. “Hokkabaz” da kendi

içinde bir “Her Şey Çok Güzel Olacak” hissiyatı taşıyordu. Yine iki adam hikayesi vardı karşımızda bu kez hokkabaz olduğu için babası tarafından ciddiye alınmayan İskender’in (Cem Yılmaz) babasıyla birlikte (Mazhar Alonson) yolculuğa çıkmak durumunda kalmasıyla yakınlaşma süreciydi anlatılan. Bu anlamda genellikle Mazhar Alonson ile Cem Yılmaz birlikteliği dramatik olduğu kadar mizah gücü de kuvvetli bir yapıya işaret ediyordu. Seyirci de bu ikiliyi sevmiş, benimsemeye başlamıştı. “Hokkabaz” aynı zamanda Cem Yılmaz’ın Ali Taner Baltacı ile birlikte yönetmen koltuğunda oturduğu ilk film, stand up’tan oyunculuğa geçmişti ve şimdi de yönetmenliğe evriliyordu Cem Yılmaz.

“A.R.O.G.” (2008) Cem Yılmaz’ın “Hokkabaz”dan sonra Ali Taner Baltacı ile birlikte çektiği ikinci film oldu. Başrolde yine ilk filmde bildiğimiz Arif var. Arif ve Ceku küçük ve mutlu evlerinde bebeklerini beklerken Ceku’nun bebeğini ‘memleketi’ Gora’da doğurmak istemesi ardından da Arif’in eski düşmanı komutan Logar’ın geri dönmesi olayları başlatan süreç oluyordu. Başlarda iyi gözükken ve af dileyen Logar, Arif’i kandırıp bir milyon yıl öncesine gönderince bu kez uzayda değil de milyon yıl öncesinde geçen başka bir hikaye karşılamıştı bizi.

Arif her ne kadar “A.R.O.G.”da ‘ben bu devrin adamı değilim’ dese de tıpkı

ESRAR PERDESİ

TORN CURTAIN (1966)

Ömer Vargı'nın yönettiği "Her şey Çok Güzel Olacak" çoğu kişiye göre Cem Yılmaz'ın rol aldığı en iyi filmidir....

"G.O.R.A." da Arif'in ateş başında Ceku'yla konuştuğu sahne...

Cem Yılmaz "Hokkabaz" da babasından takdir görmeye çalışan bir sahne sihirbazını canlandırır...

"G.O.R.A."da olduğu gibi hemen ortam ve zamana ayak uydurup işleri lehine çevirmeyi başaran bir tip. Kıvrak zekası ve işbilir havasıyla yontmataş devrini çekip çeviren, düşmanları bir futbol maçıyla barıştıran Arif, girişinde fiske bulunan "A.R.O.G" adlı bir kent bile kurar. Daha önce sadece ansiklopedilerden hatırladığı karakterlerin kanlı canlı tanığı olan Arif bildikleriyle hepsinin lideri olmayı başarır.

Arif hem "G.O.R.A" hem de "A.R.O.G"da başına gelenle nasıl mücadele etmesi gerektiğini bilir, zekasını mizah gücüyle pekiştirir, etrafında sevilir ve ister uzayda olsun isterse de milyon yıl geride Ceku'ya kavuşmayı başarır. Hatta "A.R.O.G"da gördüğümüz üzere dünya tarihini bile değiştirir.

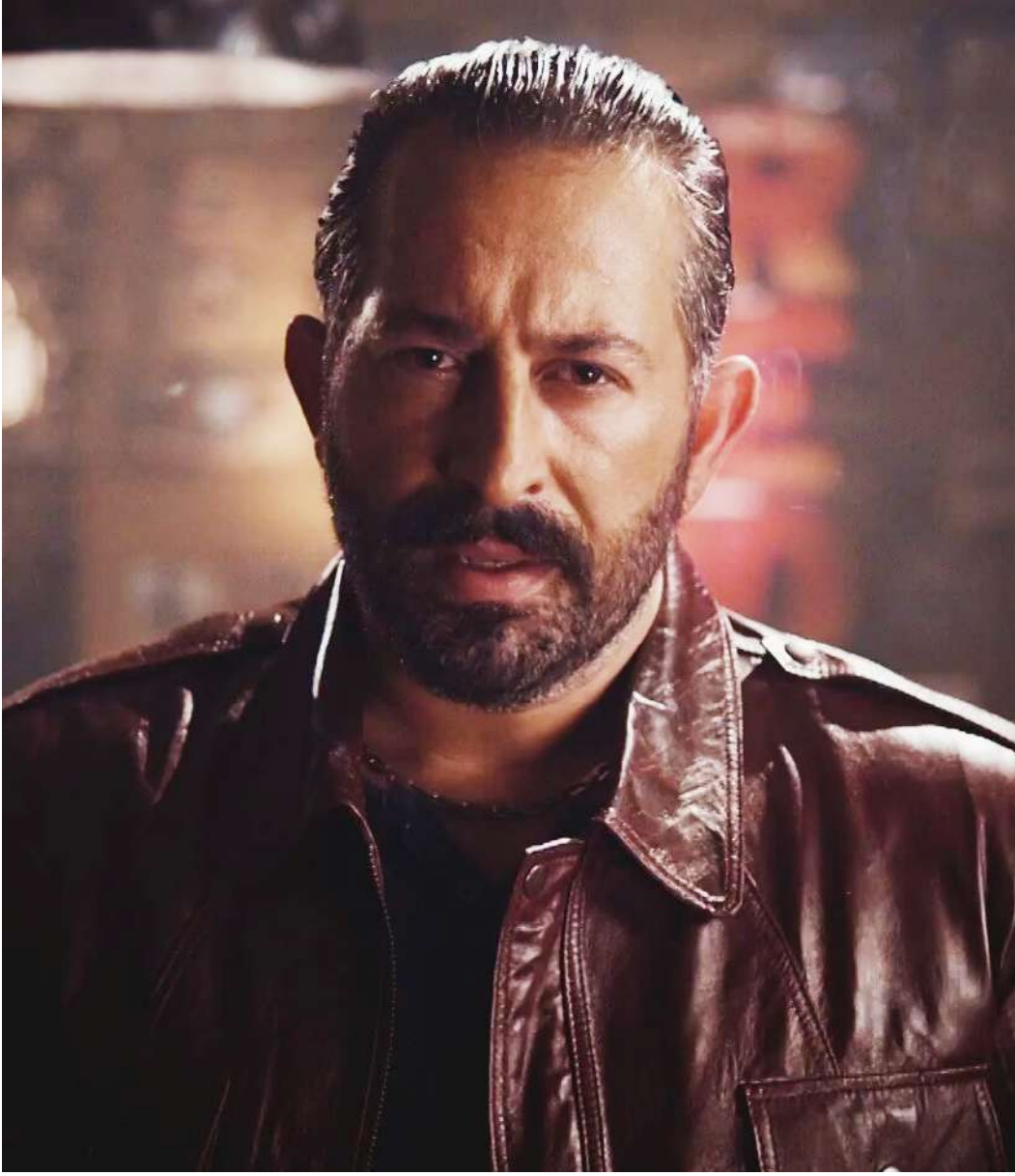
FİLM SIRAĞI SEYİRCİYİ HEMEN ETKİSİ ALTINA ALIP GÜLDÜREBİLECEK BİR ÖRNEK. ZİRA CEM YILMAZ'IN İKİ FARKLI DÖNEMİ ELE ALMASI, YONTMATAŞ DEVRİNİN KENDİNE HAS ÖZELLİKLERİ İLE BUGÜNÜN ÇELİŞEN

tarafı, Arif karakterinin bu durumu kullanım biçimiyle zenginleşir.

Cem Yılmaz elindeki komedi malzemesini iyi ve dengeli kullanan bir oyuncu. Derdi gerçekten "G.O.R.A" ve "A.R.O.G"da olduğu gibi seyirciyi güldürmek, eğlendirmek olduğunda bunu elindeki malzemeyi verimli bir şekilde kullanarak başarabiliyor. Göndermeleri zaman zaman politik olsa da "A.R.O.G"da olduğu gibi "Hayalet" (Ghost, 1990) ve "Jurassic Park" (1993) gibi filmlere kadar uzanıyor.

Bütün bunları yazmak, toplamak fikir olarak ortaya çıktıktan sonra karar vermek ekip işi. Yılmaz'ın filmlerinde gördüğümüz ve çalışmaktan keyif aldığı ortak yüzler birlikte çalıştığı ekiple uyumunu gösteriyor.

"Yahşi Batı"da (2010) Cem Yılmaz yine gerçek ve gündelik zamanın ötesine gidip bir western parodisi getiriyordu ekrana. Cem Yılmaz'ın bu kez hikayesi daha zayıf görünüyordu. Yahşi Batı'ya gitse de çok sürüklenmiyor, Amerikan topraklarına kadar ayak basmışken politik göndermelerden çekiniyor, doğulu ile batılı arasındaki çizgiye işaret ederken bazen dozu kaçırıcasına batıyı alaya alıyordu. Herkesin inişleri ve çıkışları olabilir. Yılmaz'ın karikatürize ettiği dünyayı estetize ederek

Cem Yılmaz'ın sahne şovu "CM101MMXI Fundamentals" 2013 yılının en yüksek gişe hasılatı getiren filmi (!) oldu...

entelektüel kesimin de dışlamayacağı kendine özgü bir sinema anlayışı oturtmayı zamanla başardığını da görmezden gelmemek gerek. Sonuçta popüler komedilerin entelektüel kesim tarafından fazlasıyla eleştirildiği bir ortamda Cem Yılmaz filmlerini izledikten sonra kaliteli komediyi her türden izleyici sevebilir gibi bir sonuç da çıkıyor ortaya.

CEM YILMAZ İSTEMESE DE SÜREKLİ BİR "RECEP İVEDİK"LE KARŞILAŞTIRILMA DURUMUNA MARUZ KALİYOR. POPÜLER FİLMLERİ REDDETMIYORUZ AMA İVEDİK SERİSİNİN "İVEDİLİKLE" SEYREDİLMİŞ olmasının toplumsal sebepleri olduğu da çok açık. Bir kere en başta televizyon izlemeyi seven bir toplumuz. Pek çok insan maddi koşullarından ötürü eve kapanmış durumda, yapılabilecek aktiviteler sınırlı, "Recep İvedik" işte tam bu noktada televizyon seyircisine hitap ediyor. Çünkü aslında dramatik yapısı, kurgusu gözönüne alındığında her ne kadar bir iki cümlelik bir hikayesi varmış gibi görünse de yok. Bu kaba skeçler insanların hoşuna gidiyor. İlk filmin iyi bir gişe yapmasıyla diğerleri de nasılsa tutar mantığıyla hareket ediliyor.

Cem Yılmaz'ın ise gerçekten özendiği, kafa yorduğu bir sineması var. Yılmaz'ın zekası, sinema anlayışı ve en önemlisi de kolaya kaçmadan filmler yapabilmesi Türkiye sineması açısından çok önemli. Yılmaz, Sinema dergisinden Murat Emir Eren'e verdiği bir röportajda "G.O.R.A"'nın gişe rekoru kırmamasının hemen ardından da "A.R.O.G"'u çekebileceğini ama bunu ticari bir biçimde düşünmediği için araya zaman girdiğini söyler. Bu yüzden en azından Cem Yılmaz'ın sinemasının, sinema anlayışının, bu sanatı sevişinin, bir mevsim koskoca bir plato kurup emek vermesinin, seyircisine olan saygısının, özeninin ayrı bir yeri var.

Yılmaz özellikle "A.R.O.G"' ve "G.O.R.A"'da Türkler uzayda, Türkler eski çağda gibi bir parodiyi beyaz perdede taşırken derdinin daha kalıcı işler yapmak olduğunu gösterdi. Bundan yıllar sonra Türkiye sinema tarihi dersleri anlatılırken başka bir yere konacak, işlenecek. Toplumun anlık reflekslerine güvenerek ticari amaçlarla oluşturulan filmlerin getirileri o an için tatmin edici olsa da muhtemelen zaman içerisinde kalıcılığını yitirip,

parodi yapmaya çalışması Türkiye sinemasında komedinin gelişimi açısından hem önemli hem de kalıcı.

Bu hafta vizyona giren yeni filmi "Ali Baba ve 7 Cüceler"den hemen bir önceki filmi olan "Pek Yakında" (2014) sinema üzerine çekilen film konsepti kapsamında yeni bir soluk oldu. Yeşilçam'a saygı niteliğinde olan film, fantastik Türkiye sinemasından kulislere çok şeyi ekrana getiriyor, parodisini yapmanın yanında artık hüznünlü bir hâl aldığına da altını çiziyordu. Yavuz Turgul'un "Eşkya"sına (1996) selam gönderen ve yine "Aşk Filmlerinin Unutulmaz Yönetmeni" (1990) filminin sularında dolanan "Pek Yakında", Cem Yılmaz'ın tek başına yönettiği ilk film. Süresinin uzunluğu komedi-drama arasındaki dengeyi tam oturmada gibi konularda eleştirilse de en azından sinema tarihimize için kayda değer bir saygı duruşu ve sinema

sevgisini zaten gösterdiği özenle anladığımız Cem Yılmaz'ın bu kez bütün bir filmle göstermesi açısından önemliydi.

Ticari sinemanın seyirci odaklı ve sulu komedilere olan yatkınlığı düşünülürse Cem Yılmaz'ın bu kulvarda diğerlerinden fersah fersah öne çıktığı da bir gerçek. Bu yüzden de genellikle ayarı tutturulamayan, ticari olurken özelliklerini yitiren, televizyondan yüzlerine alıştığımız isimlerin tekrar tekrar oynadığı ve bir noktadan sonra sıradanlaşmaya başlayan komedilerin arasından sıyrılmayı başarabilen bir komedyen Cem Yılmaz.

Sineması ve oyunculuğunu böyle değerlendirmek, ticari anlamda beklentisi olsa da bunu estetik bir kaygıyla çerçevelendirip komedi olarak kaliteli işler çıkardığını görmek gerekiyor. İçerik kadar biçimin de tutarlı bir biçimde profesyonel olması her türden seyircinin seveceği,

ESRAR PERDESİ

TORN CURTAIN (1966)

Cem Yılmaz, Mazhar Alanson'la iki filmde çok uyumlu bir ikili oluşturdu...

"Yahşi Batı" en çok da başarılı sanat yönetimi ve prodüksiyon tasarımıyla ilgi çekti...

"Pek Yakında" Cem Yılmaz'ın sinema sevgisini doruğa taşıdığı filmidir...

kaybolacak. Yılmaz sinemada janr kavramına kafa yormuş bir sinemacı. Komedi zaten avcunun içinde ama "G.O.R.A" daha sonra da "A.R.O.G" filmleriyle sinemanın gerçek zamanlı evreninden çıkıp kendine özgü bir zamanın içinde dolaştı. "Yahşi Batı"da kendince bir western parodisi yapmaya çalıştı. Özellikle güldürmek, salt güldürmek gibi bir derdi olmadan zaman ve mekan kurgusuyla kendine özgü bir dünyanın içine sürükledi seyircisini.

Fakat ne hikmetse seyirci hep komedi bekledi Cem Yılmaz'dan. Oyuncu olarak da yönetmen olarak da sürekli güldürmesi gerekiyormuş gibi algılandı. Bu hissin kaynağında belki de Cem Yılmaz'ı bir güldürü sahnesinde görmek ve ona oradan alışmak gibi bir duygu var. Bu duygunun değişip dönüşmesi zamanla evrilmesi gerekirdi belki ama seyirci için hâlâ Cem Yılmaz güldürmesi gereken bir oyuncu/ yönetmen olarak algılanıyor.

Cem Yılmaz vaktiyle Olkan Özyurt'a verdiği bir röportajda kendi seyircisini şöyle tanımlar "Benim şöyle bir şansım var. Yaptığım filmlere hem 'Gidelim gülelim,' diyenler geliyor hem de işin sinematografisini düşünenler. Bunun için filmlerimin yüklü bir derinlik taşımadığını düşünmekle beraber, o kadar da boş olmadığını düşünüyorum."

CEM YILMAZ'IN İYİ KÖTÜ KOMİK YA DA HÜZÜNLÜ BİR ADAMI OYNAMASI FARKETMEZ. HEPSİNİN İÇİNE GİRİP SEYİRCİYE SEVDİREBİLME YETENEĞİNE SAHİP. BUNU BAŞARABİLMESİNDEKİ EN BÜYÜK ETKEN seyirciye sürekli bir biçimde işini ne kadar da sevdiğini hissettirebilmesi. Severek, özenerek taş üstüne taş koyarak benzerlerinden ayrılarak ve kolaya kaçarak seyirciyi ucuz bir komediye hapsedmeden yapıyor bunu. İsminin ve artık neredeyse garanti olan seyircisinin arkasına saklanarak daha ortalama daha vasat olanı yapma gibi bir derdi yok. Yaptığı işe kıymet verdiği kadar seyircisine de veriyor.

"Ali Baba ve 7 Cüceler" nasıl bir etki bırakacak belli olmaz ama Cem Yılmaz sinemasının şimdiye kadar gelen yolculuğunda Türkiye sinemasında komedi deyince önemli ve etkin bir yeri olduğu kesin.

Sadibey.com

"Sinemacılık ve filmcilik yararına
bağımsız iletişim platformu"

GÜNEŞSİZ

Chris Marker'ın 1983 tarihli eşsiz belgeseli **“Güneşsiz”** (Sans Soleil), mektupların uç uca eklenmesiyle oluşturulmuş **uzun bir deneme**. Aynı zamanda her izleyenin **ne kadar direnirse dirensin** nihayetinde kapıldığı ve ancak bitince uyandığı bir **bilinç akışı**...

“**L**A JETÉE' VE 'GÜNEŞSİZ' (SANS SOLEIL) AYIRAN 20 YIL... VE 'GÜNEŞSİZ' İLE GÜNÜMÜZÜ AYIRAN BİR YIRMI YIL DAHA... BU KOŞULLAR ALTINDA EĞER SİZİNLE BU FİLMLERİ YAPMIŞ OLAN İNSAN OLARAK KONUŞMAYA BAŞLARSAM BU BİR RÖPORTAJ OLMAKTAN ÇIKAR, BİR OTURUMA DÖNÜŞÜR. BİRİLERİ BU FİMLER hakkında konuştu ve bitti. Bu iki filmin arasında her zaman farkında olduğum bir ilişki var. Bu ilişkiyi açıklama ihtiyacı duymuyordum, ta ki Tokyo'da bir programda yayımlanmış ve kim tarafından yazıldığı belli olmayan bir notla karşılaşana kadar. Diyordu ki: 'Yakında yolculuk bitecek. Ancak o zaman bütün bu fotoğrafların bir araya gelince bir anlam oluşturup oluşturmadığını izleyeceğiz. Her zaman kameranın filmiyle beraber dua ettiğimizi, bir hac yolculuğunda olduğumuzu ve her daim ölümün varlığıyla birlikte yol aldığımızı anlayacağız: Kedilerin tapınağında, ölü zürafanın önünde ayakta dururken, kamikazeler gökyüzüne doğru yol alırken, gerillalar özgürlük savaşlarında özgürlükleri için öldürürken... La Jetée, gözü kara bir biçimde ölümle sonlanan geleceğe bakıyordu. Yirmi yıl sonra Güneşsiz'de, Marker, ölümün üstesinden dualarla birlikte geliyor'. Hiç tanımadığınız birisi tarafından yazılmış bu notu okuduğunuzda elbette ki çarpılıyorsunuz. Bu not size bir şeyler yapıyor” diyor Chris Marker, nadiren verdiği röportajlarından birinde, filmleri üzerine nadiren bu denli mesafesiz konuşmasıyla nam salmasına rağmen. Karşılaştığı bu notta bu denli etkilenmesinin sebebi “Güneşsiz”in hem coşkulu hem de buruk zihinsel akışında, belli başlı kesitlerinde değil, tamamında.

Chris Marker'ın “Güneşsiz”i, hayata, “Vertigo”ya, ölüme, Japonya'dan Afrika'ya, dürüstlüğe adanmış uzun bir deneme. Yer yer kendine referans veren, ancak genelde bir önceki adımını bir sonrakine bağlamanın telaşını gütmeyen amansız bir ‘sübjektif sinema’ örneği. Marker, tıpkı filmi hakkında yazılmış olan notta da bahsedildiği gibi, yirmi yıl evvel ölüme teslim etmiş olduğu insanlığı bu kez teolojik bağlamların çok ötesindeki bir inançla kurtarıyor. Kamerasını kimi zaman (daha doğrusu büyük oranda) dünyeviliği maneviyatla akıl almaz bir şekilde bir araya getirmiş olan Japonya'ya çeviriyor, arta kalan zamanları ise hem maneviyat hem de maddiyat tarafından kapı dışarısında bırakılmış Afrika topraklarına uğruyor.

Chris Marker'ın “Güneşsiz”i, aynı anda hem muazzam bir mekan duygusuyla çevrelenmiş bir ‘işsel’ yolculuk hem de her anında –doğası gereği– büyük bir tutkuyla dürüst olmaya çabalayan bir bilinç akışı. Her cümlesi aslında ısrarla sarıldığı o gerçeğin altını çiziyor: “Her

hafıza kendi mitini yaratır”. Alfred Hitchcock'un “Vertigo” suna ayrı bir parantez açması ve bir anda Japonya'dan San Francisco'ya doğru yol alması da bundan. Marker, hayatında en çok izlediği, en büyük hayranlığını beslediği filmin kendi hayatındaki en büyük meseleyle ilişkili olduğunu söylüyor açıkça: Hafıza.

“Güneşsiz”, Chris Marker'ın zihninin anahtarlarını veriyor. Bu zihin de her zihin gibi karmaşık... Ne aradığımızı bilmeden, hiçbir şey bulamayacağımız bir yer. Filmin her anında üzerimize çöken ağır ‘kaybolma hissi’ bu yüzden. Gerçekten kaybolmakla yükümlüyüz. Ta ki birçoğumuzun arayışının aynı olduğunu fark edene dek... Marker ile kendi hafızalarımızı bir süreliğine eşgüdümlü hale getirene dek...

“Güneşsiz”de, uzun hafıza yolculuğu artık son virajı dönerken, konu ölüme adanmışlığa gelir. Marker, az sonra okunacak olan mektupta sanki kendi duygularını, kendi tutkularını, kendi ironisini ve trajedisini bulmuş gibidir. Sanki bütün hayal kırıklıkları, mutluluklar ve umutlar aynı bağlamin, aynı tecrübenin içindedir. Zaman durmamıştır ama bir tür tekrara girmiştir, renkler değişmiştir, kendimizi Tarkovski'ye adanmış ‘zona’da buluruz. Bu kadar kendi adına konuşabilen bir film varken, o film adına konuşmak yersizdir, o üst ses der ki: “Pearl Harbor”ın kod adı, ‘Tora, Tora, Tora’ydı. Gotokuji'deki çiftin kendisi için dua ettikleri kedinin adı gibi. Bütün bunlar bir kedinin adının üç defa yinelenmesiyle başlamıştı. Okinawa'dan kalkıp Amerikan filosuna dalış yapan kamikazeler efsaneye dönüşebilir. Ne de olsa; etin kemikten ne kadar hızlı ayrılabilirdiğini görmek için esirlerini Manchurya soğuşunda bekletip sonra da üzerlerine sıcak su döken özel birimden daha uygun bir malzeme sayılırlar bunun için. Kamikazelerin tamamının, gönüllü ve fanatik samuraylar olmadıklarını görebilmek için son mektuplarını okumak yeterli olabilir. Son sakesini içmeden önce Ryoji Uebara şöyle yazmış: Japonların ilelebet var olabilmek için hep özgür yaşamaları gerektiğini düşündüm. Şimdi, totaliter bir rejim altında bunu söylemek ise ahmakça geliyor. Biz kamikazeler makineyiz... Yurttaşlarımıza, Japonya'yı hayalimizdeki büyük ülke yapmaları için yalvarmak dışında söyleyebilecek hiçbir şeyimiz yok. Uçaktayken ben bir makineyim; kendini bir uçak gemisine yapıştırarak mıklatış bir demir parçası gibi. Ama yerdeyken duyguları ve tutkuları olan bir insanım. Lütfen bu dağınık düşünceleri bağışlayın. Sizi hüznünlü bir görüntüyle terk ediyorum, ama kalbimin derinliklerinde aslında çok mutluyum. Açık sözlülükle konuştum, beni bağışlayın.”

TERMINATÖR: GENISYS

ORJİNAL ADI Terminator Genisys
YÖNETMEN Alan Taylor
OYUNCULAR Arnold Schwarzenegger,
Jason Clarke, Emilia Clarke
YAPIM/SÜRE 2015 ABD, 120 dk.
GÖRÜNTÜ/SES 2.39:1, 5.1 DD İng. ve Tr.
ŞİRKET Yeni Film (Paramount)

“JURASSIC PARK” GİBİ
“TERMINATOR” DE
“ZORLAMA” BİR
HİKAYEYLE BAŞA
SARILIYOR...

BEŞİNCİ “TERMINATÖR” FİLMİ, BİLDİĞİMİZ ŞAHANE HİKAYESİNİ YENİDEN BAŞLATABİLMEK ADINA ONU DELİK DEŞİK ETMEKTEN hiç kaçınmıyor... John Connor yine Kyle Reese adlı adamını annesini korumak için 1984’e gönderiyor önce. Ama Kyle oraya gittiğinde Sarah Connor’ın zaten çoktandır (9 yaşından beri) korunduğunu keşfediyor! Üstelik bunu ilk filmdeki benzer sahneler eşliğinde fark ediyor. Biraz yaşlanmış bir T800 model Terminatör (Arnold Schwarzenegger) Sarah’ı ikinci filmde tanıştığımız T1000 model Terminatör’den korumaktadır. Bizimle beraber kafası karışan Kyle bir an önce toparlanır ve Sarah ile birlikte 2017 yılına giderler. Oysa ‘kıyamet günü’ önceki filmlerde 1997’deydi. Bir sürü açıklama sahnesinden sonra bunun artık bir ‘paralel geçmiş’ olduğunu kanıksayan kahramanlarımız oradaki Skynet’i patlatmaya çalışırlar bu sefer.

Hikayede enteresan bir iki buluş var. Mesela kıyamet gününün insanların akıllı telefonlara ve her türlü mobil araçlara olan bağımlılığının/ merakının bir sonucu olarak gelmesi güzel bir detay. John Connor’ın bizzat geçmişe gelip bu

koalamaya farklı bir kimlikle dahil olması da enteresan. Ve tabi ki orijinal Terminatör’ün yani Arnold Schwarzenegger’in neredeyse görüldüğü her sahnede filmi bir tık eğlenceli hale getirebilmesini de eklemeliyiz. Ama bunların dışında baştan aşağı aksiyon sahnelerinden kurulu olsa da film bir türlü o eski lezzeti veremiyor. Çünkü zaten heyecanını çoktan yitirmiş olan bir hikayeden zorlama bir başlangıç yaratmaya çalıştıkları aşırı belli oluyor. Paralel zaman çizgileri, alternatif anılar ve bunları açıklamaya çalışan sürüyle bilimsel diyalog sadece bizi değil hikayeyi de zorluyor. Zaman yolculuklarıyla artık öyle bir döngüye soktular ki hikayeyi, bir o yıla bir bu yıla giderek sonsuza kadar devam edebilirler bu seriye...

Yine de Arnold Schwarzenegger’i izlemenin belli bir keyfi var...

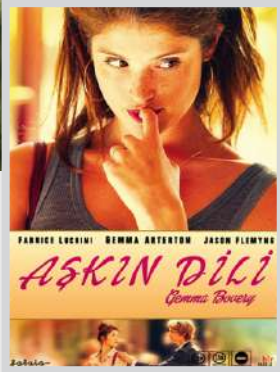

Sarah Connor rolünde izlediğimiz Emilia Clarke’da, Linda Hamilton’ın karizmasından eser yok!

SINEMAMUZIK.COM

“Bir tıkla gerçek habere ulaş”

AŞKIN DİLİ

ORJİNAL ADI Gemma Boveri

YÖNETMEN Anne Fontaine

OYUNCULAR Fabrice Luchini, Gemma Arterton, James Flearmyng,

Isabelle Candelier

YAPIM/SÜRE 2014 Fransa – İngiltere, 95 dk.

GÖRÜNTÜ/SES 2.351, 5.1 DD Fransızca

ŞİRKET Bir Film (Fabula)

BU EVRENDE
OKUDUĞUNUZ ROMAN
İLE YAŞADIĞINIZ
HAYAT BİRBİRİNİN
İÇİNE GEÇİYOR.

FLAUBERT'İN KLASİK ROMANI MADAM BOVARY'DEN İLHAM ALAN "AŞKIN DİLİ" (GEMMA BOVERI) FRANSA'NIN NORMANDIYA bölgesindeki ufak komşuluk hallerinin, masumane bir merakın, nasıl da içinden çıkılmaz, kontrol edilemez bir duruma geldiğini gösteren bir seyirlik.

Gemma ve kocası Charles Fransız taşrasına yeni gelen bir çift. Martin karşı evine taşınan bu komşuları ilk günden markaja alır çünkü isimleri tam da Madam Bovary romanındaki gibidir. Bundan sonra hem biraz da hoşlanmakta olduğu hem de romandaki karaktere benzeterek kendine bir oyun icat ettiği Gemma, Martin için bir meşgale haline gelir. Taşradaki sıkıcı hayatına yeni bir soluk olur bu kadın.

Tipik komşuluk halleri, evde toplanmalar derken Martin için gitgide daha da paranoyak bir evre gelişir. İşlettiği fırını bırakıp kadının gündelik hayatının peşine düşer ve orada bir gizem aramaya başlar. O kadar ki bulabileceği gizem sanki onun da hayatını gizemi olacaktır.

"Aşkın Dili"nin seyirciye en tatlı gelecek olan yanı hem bir romanla gerçek bir gündelik hayatın

izlerini paylaşması, hem de Martin'in gitgide arsızlaşan merakının ne noktaya kadar gelebileceği. Martin'in zihninde gördüğünü gerçekte görmek için çabalaması, inandıklarını gerçek kılmak için verdiği mücadele Gemma'nın da farkında olmadan içine çekildiği bir yer. Diğer yandan ufak ayrıntılar, küçük taşrada büyüyen hesaplar derken ortaya absürlüklerin geçiş üstünlüğü sağladığı ve trajik olanın bu absürlüğün gerisinden geldiği egzantrik bir evren çıkıyor. Bu evrende okuduğunuz roman ile yaşadığınız hayat birbirinin içine geçiyor.

Yönetmen Anne Fontaine özellikle Gemma karakterini ince işlemiş. Başrol oyuncularından Martin'i canlandıran Fabrice Luchini da tam rolünün adamı, sanki Normandiya'da bir fırına gitseniz karşınıza çıkarmışçasına gerçek duruyor.

Hayat mı sanatı taklit eder sanat mı hayatı sorusu için tam uygun bir seyirlik.

Absürlü kısım biraz daha törpülenebilirdi.

ÇILGIN KALABALIKTAN UZAK

★★★★
ORJİNAL ADI Far From The Madding Crowd
YÖNETMEN Thomas Vinterberg
OYUNCULAR Carey Mulligan,
Matthias Schoenaerts, Michael Sheen,
Tom Sturridge, Juno Temple
YAPIM/SÜRE 2015 İngiltere-ABD, 119 dk.
GÖRÜNTÜ/SES 2.35:1, 5.1 DD İng. ve 2.0 DD Tr.
ŞİRKET Bir Film (Fox)

VINTERBERG,
THOMAS HARDY'NİN
MÜKEMMEL
METNİNİN IŞIĞINDA
KALİYOR ÇOĞUNLUKLA.

19. YÜZYIL İNGİLİZ EDEBİYATININ 'NATÜRALİST' AKIMININ BÜYÜK USTASI THOMAS HARDY'NİN 1874 TARİHLİ romanı "Çılgın Kalabalıktan Uzak, 'Dogma' kökenli Danimarkalı sinemacı Thomas Vinterberg'in elinde yeniden ete kemiğe bürünüyor.

Kendisine miras kalan çiftliğin patroniçesi olduktan sonra hayatı hızla değişen Bathsheba Everdene'in (Carey Mulligan), bir yandan çiftlik hayatında yaşadığı zorluklara, öte yandan da erkeklerle kurduğu/kuramadığı ilişkilere odaklanıyor hikaye. Anne-babasız büyümenin getirdiği bir tür 'özgür ruh' performansına sahip onun serüveni. 'Teslimiyet'i bir an bile kabul etmeyen doğası, üç erkek arasında gidip gelen bir ilişkiler yumağına sokuyor onu.

"Çılgın Kalabalıktan Uzak", tabii ki Thomas Hardy'nin mükemmel metninin ışığında bir yerlere varıyor, yazarın özenle seçtiği kelimelerin desteğini arkasına alarak sonuca ulaşıyor. Hardy'nin "Tess" ve "Jude" kadar 'paralayıcı' bir çalışması değil belki bu roman, ama karakterlerin aldıkları/alamadıkları mesafe itibarıyla 'örnek'

teşkil ediyor. 19. yüzyıldan kalkıp gelen karakterler, 21. yüzyılda da geçerliliğini koruyan bir atmosferin içinde yeşeriyor, özellikle 'kadın' meselesinde gidilen/gidilemeyen noktaları sabitliyorlar. Thomas Vinterberg de bu metnin temsil ettiği değerleri başarıyla aktarıyor beyazperdeye.

Filme önersek... Erkeklerin kendisini 'seçmesine' izin vermeyen Bathsheba'nın yolculuğu, altı doldurulmamış bir 'kadın özgürlüğü' resmi çizmiyor kesinlikle. Karakterin her adımı, iyi hesaplanıp kurgulanmış bir çizgiye sahip, ki buradan çıkarılan sonuç da dönemsel ve evrensel boyutların mükemmelen buluşmasına vesile oluyor. Genç kadın, "Ben ne zaman istersem o zaman olur!" mesajını net biçimde veriyor..

Thomas Vinterberg, adası Thomas Hardy'nin rotasına sadık kalarak sonucu ulaşıyor.

Yan karakterler epeyce eziliyorlar filmde, belki de metnin doğası nedeniyle...

BİR ENDÜLÜS KÖPEĞİ

Gerçeküstücülüğün iki büyük ustasının, **Luis Buñuel** ve **Salvador Dalí**'nin sonsuz hayal gücünü peliküle aktaran **“Bir Endülüs Köpeği”** (Un Chien Andalou), **David Cronenberg** ve **David Lynch** gibi sinemacıların köklerine de götürüyor bizi.

ORJİNAL ADI Un Chien Andalou

YÖNETMEN Luis Buñuel

YAPIM 1929 Fransa

SÜRE 16 dk.

GERÇEKÜSTÜCÜLÜĞÜN İKİ BÜYÜK USTASININ SONSUZ HAYAL GÜCÜNÜ PELİKÜLE AKTARAN “BİR ENDÜLÜS KÖPEĞİ” (UN CHIEN ANDALOU), akımın imza işlerinden biri olmasının yanı sıra, imajları bir bütün içinde tutabilmesiyle de paha biçilmezliğini gösteriyor. Luis Buñuel ve Salvador Dalí'nin ortaklığı, bir hikaye yaratırken bu hikayenin geniş yorumlama alanını da iyi kullanıyor. Cümlelerin arasına sıkıştırmanın neredeyse olanaksız durduğu bir bakışı ‘akan resimler’ aracılığıyla ifade ediyor, ki sinema tarihinin yazım aşamalarına da büyük etki yapıyor bu yaklaşım.

Usturasını bileyen bir adamla açılan film, daha sonra bu usturanın bir kadının gözünü ikiye ayırmasıyla rotasını belli ediyor. Düşler ve gerçekler arasındaki o ‘karanlık’ alanda yolumuzu bulmaya çalışıyoruz, ki gerçeküstücülüğün tam da yapmak istediği şey bu! Bir çiftin bir odaya hapsolan gelgitli ilişkisini seyrederken, ‘gerçek olamayacak kadar

absürt’ anlarla baş başa kalırken, bir yandan da ‘hayal olamayacak kadar gerçek’ resimler alıyor sahneyi. Bu paradoks, “Bir Endülüs Köpeği”nin 16 dakikalık süresi boyunca peşimizi bırakmıyor. Bir hikayeyi takip etmeye çalışırken ‘hikayesizlik’le de mücadele etmek durumunda kalıyoruz.

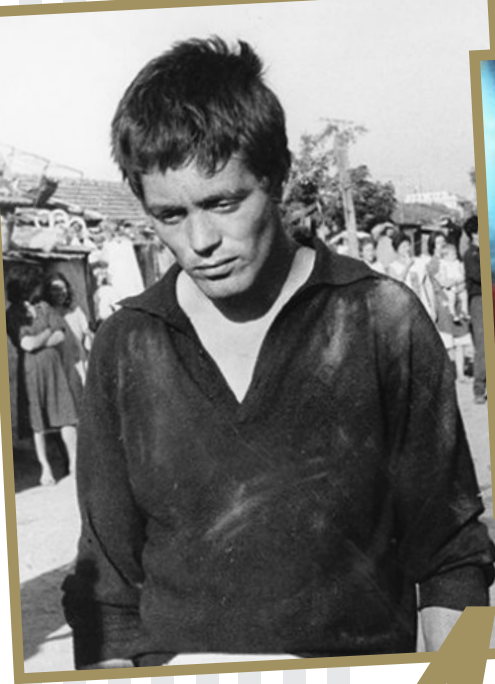
Bu filme bugünden baktığımızda, birçok sinemacının yol haritasını derinden etkilediğini de görebiliyoruz. Örneğin David Cronenberg sinemasının ‘böcekler’i ya da David Lynch sinemasının ‘nesneler’i (kesik kulak gibi), gerçeküstücü sinemadan, özellikle de bu filmten alıyorlar ilhamlarını. Buñuel-Dalí ikilisinin ‘delilik’inden etkilenecek stillerini oluşturan başka isimler de var tabii. Ve de... André Breton’la başlayan gerçeküstücü sanat akımları, ‘manifesto’ zamanındaki kadar değilse de bugünün sanat dünyasında da önemli pay sahibi.

ACISIYLA,

TATLISIYLA,

EKŞİSİYLE

Ekşi Sinema
www.eksisinema.com

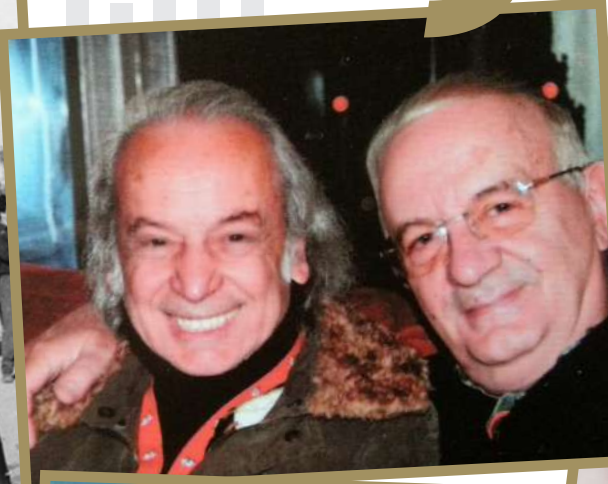

1- Sait Faik, Atadeniz, Önal...

O son Yeşilçamlılardan. Ama köşesine çekilmeye niyeti yok. Yılmaz Atadeniz'den bahsediyorum. Atadeniz, şimdilerde Sait Faik'in "Medarı Maişet Motoru" romanını "İkimize Bir Dünya" adıyla film yapmak için uğraşıyor. Safa Önal'ın senaryosunu yazdığı filmde Melisa Toros, Mazlum Kiper, Köksal Engür, Orhan Alkaya, Güner Özkul rol alacaklar. Filmin çekimleri Burgazada'da yapılacak ve "İkimize Bir Dünya" 2016'da vizyona girecek.

2- Avrupa'nın en iyisi olacak mı?

Fransa'nın Oscar adayı "Mustang"a buralarda pek ilgi gösterilmedi. Lakin filmin yıldızı parladıkça parlıyor. Film, Avrupa Film Ödülleri'nde En İyi Film Ödülü'ne ve FIPRESCI tarafından verilen Keşif Ödülü'ne aday gösterildi. Filmin En İyi Film dalında rakipleri "İnsanları Seyreden Güvercin", "İnatçılar", "The Lobster", "Victoria" ve "Gençlik".

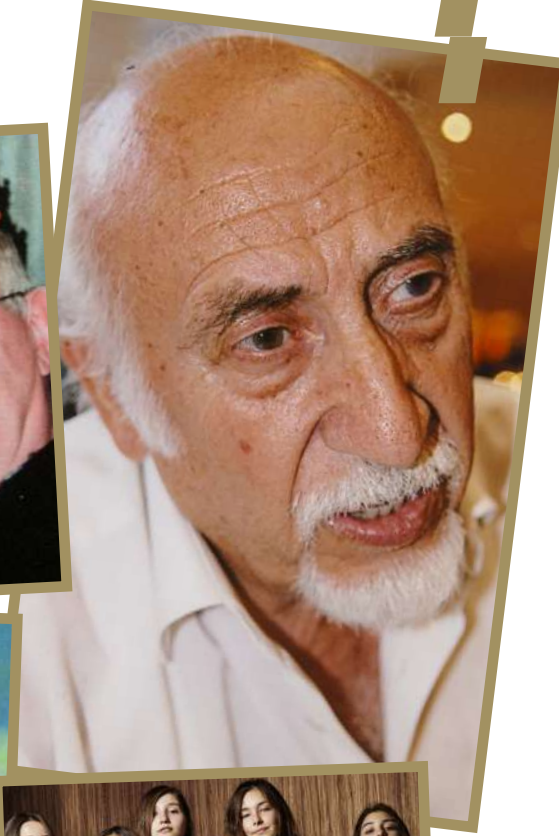

3- Antalya'da iki Türk filmi

Antalya Film Festivali'nin Uluslararası Yarışma'sında yer alacak filmler açıklandı. Listede iki de Türk filmi var. İlki Özcan Alper'in merakla beklediğimiz "Rüzgarın Hatıraları", ikincisi ise Mustafa Kara'nın "Kalandar Soguşu".

4- Pera'da Pasolini

Sinemaya izini bırakan yönetmenlerden Pier Paolo Pasolini, ölümünün 40. yılında Pera Müzesi'nde filmleriyle anılıyor. 4 Kasım'da başlayan anma gösterimleri 22 Kasım'a kadar sürecek. Etkinlikte yönetmenin "Dilenci", "Kral Oedipus", "Şahinler Ve Serçeler", "Matta'ya Göre İncil", "Mamma Roma" gibi filmleri gösteriliyor.

5- Dorsay ve Özgüç fuarda!

Atilla Dorsay ile Agah Özgüç mesleki duayenlerimiz. Ömürlerini sinema yazarlığına adanmış iki isim, yarın (14 Kasım) İstanbul Kitap Fuarı'nda bir araya geliyor. İki meslek büyüğümüz, Horizon Yayınevi'nin 10. salondaki standında saat 14.00-16.00 arasında okurlarıyla buluşacak. Agah Bey yayınevinden çıkan beş kitabını, Atilla Bey ise "Yeşilçam'dan 100 Portre" kitabını imzalayacak.

ROCK FM 94.5

7. CADDE

SİNEMA VE SOUNDTRACK DÜNYASINA KEYİFLİ BİR YOLCULUK

BİLGEHAN ARAS'LA **7. CADDE** HER CUMA 20.00 / 22.00 ARASI
94.5 ROCK FM'DE

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

“ HİÇBİR ŞEY, OSCAR KAZANMAKTAN DAHA ÇOK İĞRENDİREMEZ BENİ. ”

Luis Buñuel